

maa erindre, at det skal foregaa tidlig om Morgen i Duggen og i den tidlige Foraarstid, hvor det endnu er koldt, saaledes at det forekommer mig noget vanskeligt at paabyde, at alle Skolebørn skulle være med til Indsamlingen, naar de enten af Helbredshensyn eller af andre Grunde ikke egne sig dertil.

Det ærede Medlem fra Fyn (J. Pedersen) var noget usikker om, hvorledes Spørgsmaalet om Erstatningen for Skade skulde forstaas. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret i — men jeg maa erkende, at jeg ikke er ganske sikker i saa Henseende —, at den Erstatning, som der er Tale om efter den nu gældende Lov, falder ind under Statsudgifterne. Det tror jeg ikke, og det staar der heller ikke noget om i denne Lov; noget andet er det, at det kunde jo komme til at staa der. Imidlertid tror jeg rigtignok, at disse Erstatningskrav ville være ret ubetydelige. I saa Henseende er jeg ikke enig med det ærede Medlem, naar han siger, at Tegnene ikke have nogen særlig Betydning. Der faa netop Tegnene deres Betydning, thi naar en Indsamler løber over en Mark eller knækker Grene, saaledes at der bliver klaget over ham og rejst Erstatningskrav, vil Tegnet blive taget fra ham, og saa vil det blive ham forment at fortsætte Indsamlingen. Hvad det angaar, at det jo ikke er saa behageligt for Kommunen at skulle betale denne Erstatning, da er jeg enig med det ærede Medlem i, at det er et vanskeligt Punkt; det er et af de Punkter, som jeg har haft størst Vanskelighed ved at komme ud over ved Lovforslagets Affattelse. Men paa den anden Side har jeg tænkt mig, at er det ubehageligt for Sogneraadet at skulle have Erstatningskrav mod en Indsamler — idet jeg er enig med det ærede Medlem i, at tit vil et slikt Erstatningskrav, naar man skal henholde sig til, hvad han ejer, være ret betydningsløst —, saa er det endnu mere ubehageligt for en Privatmand at skulle rejse Søgmaal mod en saadan Mand, og Sogneraadet har dog en stor Fordel fremfor den private, idet det selvfølgelig er berettiget til af den Betaling, der tilkommer ham for Indsamlingen, at tilbageholde et vist Beløb som Sikkerhed for de mulige Erstatningskrav, som kunne blive rejste i Anledning af forsætlig eller uagtsom Skade, foraarsaget af vedkommende Indsamler. Naar Erstatningskravet overhovedet skal ordnes i Loven, tror jeg derfor, at det er den heldigste Form, som her er foreslaaet.

Det ærede Medlem endte med at udtale, at Lovforslaget maaske ogsaa kunde tage Sigt paa Ødelæggelse af Graaspurve. Spørgsmaalet om Graaspurve er jo ikke noget nyt Spørgsmaal inden for Landbrugskredse. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem var til Stede i Fjor ved de forenede sjællandske Landboforeningers Delegeretmøde her i Byen, hvor netop det Spørgsmaal meget indgaaende blev diskuteret. Men jeg maa udtale, at efter de Forhandlinger, som førtes netop der, i en Forsamling af Landmænd rundt om fra hele Sjællands Stift, tror jeg, at den Skade, som Graaspurvene foraarsager, langt fra er saa stor, som det ærede Medlem synes at gaa ud fra. Der var egentlig ikke nogen stærk Stemning eller overhovedet nogen Stemning i Landbrugskredse for, at man skulde gøre noget i saa Henseende. Ganske vist var der enkelte Talere, der talte derfor; men der var andre Talere, og deriblandt en Videnskabsmand, som paaviste, i hvor høj Grad Graaspurvene ere nyttige Dyr, og hvor varsom man maa være med at gribe ind i Naturens Orden, fordi det havde vist sig, at hvor man ved ekceptionelle Forholdsregler decimerede en enkelt Fugleart, der straffede det sig paa anden Maade. Graaspurven tager sikkert overordentlig mange Insekter og er for saa vidt et nyttigt Dyr, medens jeg ganske vist erkender, at den samtidig gør en Del Skade, dog mest i Nærheden af Byerne, ikke ude omkring, hvor Gaardene ligge for sig selv. Det ærede Medlem vil maaske sige til mig: Men naar De siger, at man ikke maa gribe ind i Naturens Orden, saa maa vi jo heller ikke angribe Oldenborren. Men i saa Fald vil jeg dog svare, at medens jeg erkender, at Graaspurven delvis er et nyttigt Dyr, tror jeg ikke, at Oldenborren paa noget Punkt kan siges at være et nyttigt Dyr, saaledes at man uden Fare tør ødelægge den.

Endelig skal jeg kun bemærke, at det glæder mig at have fundet Tilslutning med Hensyn til, at ogsaa Bestemmelserne om Oldenborrelarverne nu ere komne ind under Loven. Jeg tror, at det er af overordentlig stor Betydning, at man indsamler Larverne i saa høj Grad, som det overhovedet lader sig gøre. Men jeg skal dog i denne Forbindelse anføre, at der er en Del andre Larver, som let forveksles med Oldenborrelarver, saaledes at Arbejdet af den Grund taber noget i Betydning, ligesom ogsaa Indsamlingen af Oldenborrelarver er betydeligt dyrere end Indsamlingen